

Sự thay đổi hành vi tình dục của nam giới sau ly hôn

(Nghiên cứu trường hợp ở thành phố Cần Thơ)

Phan Thuận

Học viện Chính trị - Hành chính Khu vực IV

Tóm tắt: Dựa trên những phát hiện chính của đề tài “tìm hiểu đời sống tình dục của nam giới sau ly hôn ở Thành phố Cần Thơ hiện nay”, được thực hiện từ tháng 12/2009 đến tháng 8/2010, bài viết phân tích những biểu hiện thay đổi trong đời sống tình dục và các yếu tố ảnh hưởng đến lựa chọn hành vi tình dục của nam giới sau ly hôn để lý giải vì sao nam giới sau ly hôn có những hành vi và lựa chọn hành vi tình dục này hay khác. Bài viết nhằm đem lại cho độc giả một cách nhìn toàn diện hơn, nhân văn hơn về đời sống tình dục của nam giới sau ly hôn.

Từ khóa: Nam giới sau ly hôn; Tình dục sau ly hôn; Ly hôn; Hôn nhân gia đình.

1. Đặt vấn đề

Tình dục là phần không thể thiếu trong trải nghiệm của con người - một hiện tượng phức tạp, với những khía cạnh thể chất, tình cảm, trí tuệ, xã hội và tâm linh.

Ly hôn là sự kiện đánh dấu biến cố trong đời sống hôn nhân của mỗi người. Dù ly hôn mang tính chất tích cực hay tiêu cực thì những thay đổi

sau ly hôn cũng sẽ ảnh hưởng đến đời sống tinh thần lẫn vật chất của người trong cuộc. Đời sống tình dục của nam giới sau ly hôn có nhiều biến động. Sau ly hôn, những thay đổi của cuộc sống đã kéo theo sự thay đổi trong đời sống tình dục của nam giới. Tuy nhiên, mỗi người nam giới có một sự lựa chọn khác nhau trong hành vi tình dục, chịu ảnh hưởng bởi các yếu tố cá nhân, xã hội.

Dựa trên những phát hiện chính của đề tài “*Tìm hiểu đời sống tình dục của nam giới sau ly hôn ở Thành phố Cần Thơ hiện nay*”, được thực hiện từ tháng 12/2009 đến tháng 8/2010, bài viết phân tích những biểu hiện thay đổi trong đời sống tình dục và các yếu tố ảnh hưởng đến lựa chọn hành vi tình dục của nam giới sau ly hôn để lý giải vì sao nam giới sau ly hôn có những hành vi và lựa chọn hành vi tình dục này hay khác, từ đó hy vọng đưa ra một cách nhìn toàn diện hơn về đời sống tình dục của nam giới sau ly hôn.

Nghiên cứu được tiến hành tại 3 quận Ninh Kiều, Bình Thủy, Cái Răng, bao gồm cả ở các khu đô thị và ven đô.

Nhóm khách thể nghiên cứu gồm 25 người nằm trong độ tuổi từ 24 đến 56 thuộc các ngành nghề: kinh doanh, kỹ sư, công nhân, làm nông, thợ sơn nhà, làm nghề tự do... Thời gian ly hôn có người mới vài tháng, cũng có người hơn 20 năm. Trong 25 trường hợp được phỏng vấn, có 7 trường hợp đã tái hôn, 15 trường hợp chưa tái hôn/ độc thân, 03 trường hợp đang có bạn gái. Trong số đó, cũng có người tái hôn lần thứ hai, thứ ba. Thời gian tái hôn thường trên dưới 1 năm, thậm chí có trường hợp sau 1 tháng chia tay vợ đã có bạn đời mới.

Đây là nghiên cứu rất nhạy cảm nên công cụ phỏng vấn sâu tỏ ra có hiệu quả trong việc khai thác thông tin. Những nguyên tắc đạo đức nghề nghiệp được tuân thủ để đảm bảo tính riêng tư và khuyết danh của thông tin.

2. Những biểu hiện thay đổi trong đời sống tình dục của nam giới sau ly hôn

2.1. Hành vi tình dục

Thủ dâm

Theo y học, sự ham muốn tình dục ở nam giới có tính độc lập, không nhất thiết phải có sự tác động của phụ nữ. Những người bị cách ly nghiêm

ngặt với phụ nữ thì ham muốn tình dục của họ vẫn không bao giờ ngủ yên, và trong hoàn cảnh nào đó họ tự kích dục để giải tỏa sự bức xúc của nhu cầu sinh lý (Đào Xuân Dũng, 2006). Đa số nam giới đều đã từng có ít nhất một hoặc hai lần trong đời tự thỏa mãn mình. Do đó, thủ dâm là một trong những sự lựa chọn của nam giới sau khi bị gián đoạn đời sống tình dục trong hôn nhân. Khi thiếu vắng bạn tình thì trí tưởng tượng và hành động tự kích thích có tác dụng làm dịu bớt những đòi hỏi bản thân và trạng thái cô đơn. Trong 25 người được phỏng vấn, hành vi thủ dâm tăng từ 3 trước ly hôn lên 9 trường hợp sau ly hôn.

Nói thật chứ, người đàn ông nào mà không biết thủ dâm. Nếu có nhu cầu mà không có ai thì giải quyết bằng cách đó. Bởi vì nó sẽ giúp giải tỏa những ham muốn không thể kiềm chế được. Nhưng một, hai lần thì được chứ nhiều lần sẽ không có khoái cảm. Nó chỉ là trường hợp bất khả kháng (cười). (Anh P., 40 tuổi, tài xế taxi, chưa tái hôn).

Trước ly hôn hành vi thủ dâm của người nam giới rất hạn chế bởi vì họ được đáp ứng một cách đầy đủ:

Trước khi chia tay, anh không hề có, bởi vì anh cảm thấy mình quá đầy đủ để thỏa mãn nhu cầu nên không làm điều đó. Chỉ sau khi chia tay, anh mới đôi lần làm điều đó (cười) để giải tỏa chứ. (Anh T., 56 tuổi, kỹ sư, chưa tái hôn).

Lý do để nam giới có hành vi thủ dâm là vì:

Nó giống như hút thuốc lá thôi. Nó chỉ là ống xả để cân bằng lại cơ thể, nên tất nhiên là có dễ chịu, nhưng nó không mang lại khoái cảm. (Anh H., 27 tuổi, chụp ảnh cưới, chưa tái hôn).

Vì cũng an toàn cho bản thân thôi. Chứ lỡ mắc bệnh thì khổ con, gia đình lắm mà bị người ta chê cười nữa. (Anh T., 56 tuổi, kỹ sư, chưa tái hôn).

Về cách thức, mỗi cá nhân sẽ lựa chọn cho mình một cách thức để tự kích dục mình. Trong đó, đối với những người tiếp cận với internet, chat sex là một trong những sự lựa chọn để tự kích dục; ngoài ra, xem phim hoặc tưởng tượng cảnh “ân ái” cũng là hình thức mà cả người biết hoặc không tiếp cận với internet lựa chọn.

Trước và sau chia tay, tần nào cũng có vì nó cũng mang lại sự khoái cảm. Có khi xem phim; có khi chat sex cùng với một người khác mở webcam hoặc nhắn tin

nhấn sex để kích thích mình; và có khi vào mừng ngủ rồi tưởng tượng cảnh “nóng”. (Anh V., 40 tuổi, công nhân, chưa tái hôn).

Tuy nhiên, cũng có trường hợp cho rằng họ không bao giờ tự kích thích bởi vì:

Vì từ nhỏ đến giờ em không làm chuyện đó vì nó như thế nào đó, tự nhiên một mình mình làm chuyện đó coi ra không được bình thường. (Anh Ngh. 24 tuổi, thợ sơn nhà, đã tái hôn).

Như vậy, nam giới có khác nhau trong việc lựa chọn hành vi có hay không thủ dâm, điều này tùy theo suy nghĩ và ảnh hưởng của văn hóa-xã hội.

Tìm bạn tình

Kết quả nghiên cứu cho thấy tìm bạn tình là một trong những lựa chọn mà nam giới ứng phó trước những sự thay đổi trong đời sống tình dục sau ly hôn. Tìm kiếm những phụ nữ góa chồng hay cùng hoàn cảnh ly hôn là cách lựa chọn an toàn bởi vì họ cho rằng với những người phụ nữ này họ sẽ có cảm giác an toàn, không sợ bệnh tật và không bị mất tiền.

Lúc đó cũng muốn ra quán xá để giải quyết nhưng không có tiền nên không đi. Với lại cũng sợ bệnh đau nên mình không dám. Cho nên, tìm đến bà giá (phụ nữ đã ly dị/ góa chồng) cho an toàn bởi vì ở những người này thì họ không có lãng nhăng bên ngoài nhiều, không quan hệ với nhiều người đàn ông khác. (Anh L., 50 tuổi, làm vườn, đang có bạn gái).

Tuy nhiên, có trường hợp cho rằng họ cũng tìm đến dịch vụ mại dâm để giải quyết nhu cầu và để quên đi chuyện cũ đã xảy ra.

Mình cũng đi tìm em út này kia để giải quyết chứ. Bởi vì mình cũng muốn cho thoải mái chứ không nó chật hẹp lắm. Nhiều lúc mình đi như vậy thì nó cũng làm cho mình quên đi chuyện cũ. (Anh H., 42 tuổi, làm thuê, 2 lần ly hôn, đã tái hôn).

Tự kiểm chế mình

Tự kiểm chế nhu cầu cũng là cách lựa chọn mà một số người đàn ông được hỏi trả lời.

Không có suy nghĩ thì sẽ không có nhu cầu đó. Một là mình khỏe, cái khác là mình suy nghĩ vì sao bỏ đi. Suy nghĩ riết thì mệt như ngủ luôn. (Anh K., 56 tuổi, 2

lần ly hôn, chưa tái hôn).

Buộc mình cũng phải tự kiểm chế thôi bằng cách không suy nghĩ đến chuyện đó nữa. Đi làm cho mệt rồi nằm xuống là ngủ. Có nhiều người có tiền thì ra thị trấn hay Cần Thơ để giải quyết, còn mình thì không thích chuyện như thế vì mình nghèo, tiền không đủ để mua gạo cho con ăn, lấy đâu mà đi đến những nơi đó. (Anh N., 41 tuổi, làm thuê, chưa tái hôn).

Bên cạnh lý do kinh tế, đứa con cũng chính là động lực để người đàn ông trong diện khảo sát vượt qua ham muốn bản thân và kiểm chế mình.

Lúc đó, anh cũng làm việc bình thường, cứ để cái gì đến nó đến chứ không quá bận tâm đến chuyện tình dục. Lúc này, đứa con là nguồn động lực để vượt qua ham muốn bản thân. Nhiều khi cũng muốn đi ra bên ngoài để tìm vui nhưng khi đi bỏ con ở nhà tội nghiệp nó. Anh không đi vì không phải là anh thiếu thốn tiền bạc, chỉ sợ ở nhà con nó buồn nên anh không đi. (Anh T., 56 tuổi, kỹ sư, chưa tái hôn).

Về cách thức kiểm chế, không phải bất cứ khi nào và bất cứ ai cũng lựa chọn giải pháp thủ dâm hay tìm kiếm bạn tình để giải tỏa nhu cầu tình dục. Để không suy nghĩ đến chuyện ấy, những người nam giới được phỏng vấn thường tìm đến rượu, vì họ cho rằng khi nhậu say, họ dễ ngủ, sẽ không nghĩ lung tung. Đây là giải pháp để họ tự kiểm chế ham muốn bản thân.

Minh không nghĩ đến chuyện đó, ngày đi làm về, tối lai rai cho say rồi về ngủ đến sáng thôi. Uống thì uống cho say để quên hết mọi chuyện, để không nghĩ đến chuyện đó nữa. Nếu uống không say thì nó khiến mình nghĩ lung tung. (Anh Đ., 30 tuổi, chăn nuôi cá, chưa tái hôn).

Hoặc, tự vạch ra kế hoạch công việc cho mình, không để trống thời gian trong cuộc sống bởi vì không làm việc như vậy họ dễ suy nghĩ đến chuyện trước đây và khi làm việc mệt mỏi, họ ngủ ngon hơn

Còn bây giờ, anh có nhiều việc để làm, đọc sách, xem đá banh, xem phim ở rạp... làm những việc này thì dễ quên đi việc mình nghĩ đến chuyện đó. (Anh H. B., 38 tuổi, kỹ sư, chưa tái hôn).

Minh cũng kiếm công việc gì đó để làm cho khuấy khỏa ví dụ như mình đi ra vườn tĩa cây, hay cuốc đất gì đó để cho quên, sau đó xem ti vi rồi ngủ thôi. (Anh D., 46 tuổi, đã tái hôn).

2.2. Ham muốn/ khoái cảm tình dục

Trong 25 nam giới, có 14 trường hợp khẳng định có quan hệ tình dục với bạn tình sau ly hôn và 8 trường hợp trả lời không.

Khi đánh giá nhu cầu tình dục hiện tại/sau ly hôn của 25 trường hợp, có 8 trường hợp cho rằng nhu cầu tình dục hiện tại của họ ổn định, bình thường; 10 trường hợp cho rằng nhu cầu giảm xuống so với trước.

Ly hôn là nguyên nhân trực tiếp và gián tiếp ảnh hưởng đến sự ham muốn của nam giới bởi lẽ ly hôn với những biến động và xáo trộn mang tính tiêu cực đến cuộc sống gia đình như kinh tế khó khăn, chế độ ăn uống, tình cảm... làm ảnh hưởng đến tâm lý và nhu cầu, ham muốn tình dục của nam giới. Ngoài ra, tuổi tác cũng là một yếu tố ảnh hưởng đến nhu cầu tình dục.

Lúc đó chưa nghĩ đến vì không cần, phải mất 1 năm sau ly hôn thì tôi mới có nhu cầu tìm kiếm các mối quan hệ khác giới. Bởi vì trước đó, tôi rất sợ phụ nữ. Đàn bà yêu đó rồi cũng bỏ đó. Vì lúc đó tôi khủng hoảng về tinh thần và vật chất. Nhưng khoảng 1 năm sau tôi mới có sự ham muốn trở lại nhưng rất yếu ớt vì vẫn còn dư âm của sự khủng hoảng. Hơn nữa, do một năm không hoạt động nên sau khi phục hồi lại thì cũng khởi động lại từ từ, cũng như máy móc, lâu ngày không chạy nên muốn chạy phải khởi động từ từ. (Anh Ngh. 47 tuổi, kinh doanh, đã tái hôn).

Nói chung, thì không như trước đây. Vì lớn tuổi rồi nên nó cũng giảm bớt. Còn trẻ thì nhu cầu cao hơn, ham muốn nhiều hơn, còn già rồi thì cũng hơi yếu. Ví dụ, nếu trước đây 1-2 lần/tuần, thì bây giờ 1-2 lần/tháng (cười). (Anh T., 56 tuổi, kỹ sư, chưa tái hôn).

Tuy nhiên, có một sự lý giải khác, sau khi chia tay, sinh hoạt tình dục phải gián đoạn nên nam giới rơi vào trạng thái “đói” tình dục, vì vậy, nhu cầu có nó sẽ tăng lên.

Em thử nghĩ đi, nếu người ta đói thì sẽ rất thèm ăn. Dĩ nhiên khi không có thì nhu cầu sẽ tăng lên chứ. Muốn ăn nhiều nữa là khác (cười). (Anh Văn V., 30 tuổi, nghề tự do, đang có bạn gái).

Theo Tuyên ngôn Quyền về sức khỏe tình dục, được thông qua tại hội

ngiht Quốc tế lần thứ XIII về tình dục học tại Valencia năm 1997, khoái cảm tình dục, kể cả tự kích dục là nguồn gốc của sự thoải mái về thể chất, tâm lý, tâm trí và cả tinh thần. Nó cùng với những trải nghiệm tình dục sẽ giúp cho sự phát triển của con người và xã hội. Phát hiện của nghiên cứu cũng cho thấy khi được chia sẻ, giải quyết nhu cầu sinh lý, nam giới sau ly hôn bớt được trạng thái căng thẳng, bức xúc, thậm chí cảm thấy yêu đời, yêu công việc hơn.

Nó sướng nhưng hơi mệt (cười). Không có gì thỏa mãn cũng khó chịu lắm. Lúc vợ em đi Sài Gòn thì cũng có lúc em cũng muốn đi ra ngoài tìm kiếm nhưng tiếc tiền nên không. (Anh Ngh., 24 tuổi, thợ sơn nhà, đã tái hôn).

Đối với những người đàn ông ly dị vợ, họ cảm thấy khó chịu bởi vì từ trước đã “quen” được thỏa mãn, nay ly hôn đồng nghĩa chuyện sinh hoạt vợ chồng bị gián đoạn. Do đó, khi nhu cầu sinh lý không được chia sẻ thì tâm trạng căng thẳng và bức xúc là cảm xúc thường gặp ở những nam giới sau ly hôn.

Cũng có một thời gian thấy cũng khó chịu vì không giải quyết được, cảm thấy bực bội, khó chịu, thậm chí cáu gắt vô cớ nữa chứ (cười). Cho nên lúc đó mình cũng muốn có ai đó giải quyết cho mình thoải mái. Nói chứ, đàn ông ai cũng vậy mà, thà trước đây đến giờ không có thì không sao nhưng có mà ngưng rồi thì khó chịu lắm chứ. (Anh L., 50 tuổi, làm vườn, đang có bạn gái).

Như vậy, ly hôn là nguyên nhân trực tiếp và gián tiếp ảnh hưởng đến nhu cầu và khoái cảm tình dục của nam giới. Tuy nhiên, mức độ của nó có sự khác nhau, có sự tăng lên và giảm xuống tùy theo cách nghĩ và tuổi tác của mỗi người và từng giai đoạn sau ly hôn. Cũng qua phân tích, có thể gợi lên một suy nghĩ rằng không giải quyết nhu cầu sinh lý sẽ gây ức chế cho nam giới, đặc biệt là nam giới ly hôn. Nhu cầu sinh lý được giải quyết sẽ giúp cho tâm lý, tinh thần dễ chịu hơn và thậm chí làm việc được hiệu quả hơn.

2.3. Thay đổi đối tượng quan hệ tình dục

Số liệu bảng dưới đây cho thấy sau ly hôn xuất hiện dạng bạn tình cùng hoàn cảnh (ly hôn) mà trước đó không có (5 trường hợp) và có thêm 1 trường hợp có bạn tình nam (từ 4 trường hợp lên 5 trường hợp). Ngoài

Bảng 1. Đối tượng quan hệ tình dục trước và sau ly hôn (Số trường hợp)

Đối tượng quan hệ tình dục	Trước ly hôn	Sau ly hôn
Mại dâm	3	5
Bạn tình nữ/ Bạn gái cũ	3	5
Bạn tình nam	4	5
Bạn tình cùng chung hoàn cảnh ly hôn	0	5

ra, theo số liệu, số trường hợp quan hệ với bạn tình cũng tăng lên với mọi đối tượng: mại dâm (từ 3 trường hợp lên 5 trường hợp), bạn tình nữ/bạn gái cũ (từ 3 lên 5 trường hợp).

Với trường hợp anh Ngh. 47 tuổi, trong cuộc sống hôn nhân, anh không bao giờ tìm bạn tình bên ngoài bởi vì cuộc sống tình dục của vợ chồng rất hòa hợp. Nhưng hạnh phúc không trọn vẹn, vợ chồng chia tay, cuộc sống ly hôn đã tạo cho anh một áp lực về kinh tế, công việc và rồi chính nó đã khiến nhu cầu của anh tắt lịm và sau một năm anh mới lấy lại nhu cầu nhưng rất yếu ớt. Đến khi có nhu cầu về “chuyện ấy”, anh đã tìm đến những người phụ nữ có chung hoàn cảnh để chia sẻ nhưng không xuất phát từ tình yêu, chính vì thế, nó không mang lại cho anh cảm xúc. Anh kể:

Tôi tìm bạn cùng hoàn cảnh (đó là những người phụ nữ đã chia tay chồng) thậm chí có thể là những cuộc tình chớp nhoáng để thỏa mãn chứ không yêu đương gì cả. Mình cần điều đó, họ cần thứ khác mà ở mình có thì hai bên sòng phẳng với nhau. Tôi nghĩ nó để giải quyết nhu cầu thôi chứ không có yêu đương gì, nó chỉ giải tỏa những nhu cầu khi mình cần. (Anh Ngh. 47 tuổi, kinh doanh, đã tái hôn).

Trường hợp khác, anh V, năm nay 45 tuổi, chưa tái hôn, vợ chồng anh chia tay được 10 năm. Sau khi chia tay, anh tự do tiếp xúc anh em, bạn bè. Có nhiều đêm nhậu say, ở lại nhà bạn bè và bạn anh đã làm “chuyện ấy” với anh. Lúc đó, anh mới biết đến quan hệ tình dục giữa trai với trai mà trước đây anh chưa hình dung và không biết đến dạng tình dục này như thế nào. Vì thế, lúc đầu anh có cảm giác ngại ngùng, nhưng vì nó cũng

mang lại khoái cảm, thêm vào đó, không bị ràng buộc nhau và không thấy tội lỗi nên anh dần dần chấp nhận.

Người phụ nữ hay nam giới gì cũng vậy. Nếu họ có biết cách thì dễ mang cho bạn tình của mình khoái cảm. Thường thì đối với nam giới thì họ khoái cảm mạnh hơn vì họ dám làm những gì mà phụ nữ không làm được. Mới đây, tôi nghe trên đài phỏng vấn về tình dục đồng giới này nè, họ cho rằng quan hệ như vậy thì có cảm giác mạnh hơn. Do đó, nhiều thanh niên bây giờ thích quan hệ đồng giới. (Anh V., 45 tuổi, nghề tự do, chưa tái hôn).

Kết quả nghiên cứu đã gọi ra rằng nam giới sau ly hôn có xu hướng tìm kiếm những đối tượng bạn tình khác nhau và chấp nhận những cuộc tình thoáng qua.

3. Những yếu tố ảnh hưởng đến sự lựa chọn hành vi tình dục của nam giới sau ly hôn

Các yếu tố ảnh hưởng đến sự lựa chọn hành vi tình dục của từng đối tượng nam giới sau ly hôn có thể là dư luận xã hội, là quan niệm về tình dục, hôn nhân, và có thể là điều kiện, hoàn cảnh sống v.v..

3.1. Dư luận xã hội

Yếu tố đầu tiên có thể thấy là tâm lý lo sợ rủi ro khi thực hiện hành vi tình dục với đối tượng không rõ nguồn gốc. Anh Ch. năm nay 50 tuổi, có vợ lúc hơn 20 tuổi, nhưng hạnh phúc không trọn vẹn, vợ chồng chia tay hơn 20 năm nhưng anh vẫn chưa dám nghĩ đến việc tái hôn. Anh sinh ra và lớn lên ở miệt vườn nên mọi suy nghĩ của anh luôn dè dặt, sợ mọi người lên án hành vi của mình. Anh cho rằng người đàn ông nào cũng có ham mê tình dục và ham mê này sẽ còn tùy thuộc vào đối tượng. Vì vậy, anh luôn mang tâm trạng lo sợ rủi ro khi quan hệ tình dục với nhiều đối tượng mà không biết rõ về họ. Anh chia sẻ:

Đàn ông nào mà không có cái đó, nhưng nó cũng phải quen, nếu có người nào đó họ có quan hệ thường xuyên thì họ sẽ quen có sự đòi hỏi đó, còn mình thì từ khi chia tay đến giờ mình không có quan hệ cái đó nữa nên cũng thấy bình thường thôi. Nếu mình nghĩ thì mình sẽ khổ tâm thêm thôi khi đó mình không làm được gì hết. Nếu vậy mình đi kiếm vợ tốt hơn, chứ lỡ đi bấy bạ thì sau này có

chuyện gì thì ai nuôi mình đây. (Anh Ch., 50 tuổi, công nhân, chưa tái hôn).

Tình dục mặc dù được xem như là một phần bản năng của con người nhưng nó vẫn bị sự kiểm soát của xã hội, của lý trí của con người. Chính nhờ sự kiểm soát của xã hội, của lý trí mỗi người, tình dục trở nên nhân bản hơn, văn hóa hơn. Anh Ngh. 47 tuổi, là một người từng trải, vì công việc làm ăn anh đã va chạm và tiếp xúc nhiều người; anh luôn coi trọng giá trị và truyền thống văn hóa của xã hội và anh cho rằng dư luận xã hội, những giá trị, văn hóa sẽ giúp cho mỗi người nhận thức đúng hơn về những hành vi tình dục của mình, biết đâu là đúng, biết dừng đúng lúc, đúng nơi.

Chính những giá trị, chuẩn mực và cả dư luận xã hội sẽ khiến chúng ta phải lựa chọn, và biết đâu là đúng, đâu là sai và từ đó, tìm cho mình được sự bình yên trong công việc, trong tình dục, trong quan hệ bạn bè và trong con cái. (Anh Ngh., 47 tuổi, kinh doanh, đã tái hôn).

3.2. Cách nhìn nhận về tình dục của nam giới

Nghiên cứu cho thấy có sự khác biệt trong quan niệm về tình dục. Có ý kiến cho rằng tình dục có ý nghĩa trong cuộc sống và thiếu nó người đàn ông dễ rơi vào trạng thái cáu gắt, khó chịu; có ý kiến cho rằng mặc dù nó có ý nghĩa nhưng vẫn phải được kiểm soát, kiềm chế bản thân. Chính từ những quan niệm khác nhau, họ có những cách ứng phó khác nhau.

Anh K., 56 tuổi, là một trong những người cho rằng tình dục có ý nghĩa quan trọng và nó cần được giải tỏa vì nếu không được giải tỏa, nó khiến cho bản thân anh khó chịu, bực bội vô cớ. Chính vì thế, anh cho rằng “*khi giải quyết xong nó không có gì hết, không còn tức gì nữa hết, nó cảm thấy thỏa mái lắm, nó là cái không thể thiếu như mình ăn cơm, uống nước và hút điếu thuốc vậy*”. (Anh K., 56 tuổi, chăn nuôi, ly hôn lần thứ 2, chưa tái hôn).

Một số nam giới được hỏi cho biết khi họ quan hệ với những người phụ nữ mà họ không có tình cảm thì khoái cảm không bằng với người vợ. Ví dụ trường hợp anh Ngh. 47 tuổi, anh cho rằng nhu cầu tình dục được giải quyết thì nó sẽ mang lại cảm giác thỏa mái và bao nhiêu bực bội tan biến mất. Tuy nhiên, không phải cảm giác đó lúc nào cũng đến với anh, vì mặc dù anh chấp nhận tình dục thoáng qua với một số bạn tình khác

(những người phụ nữ cùng chung hoàn cảnh), nhưng những người đó không mang lại sự cảm khoái. Anh khẳng định “*không bao giờ quan hệ với gái mại dâm bởi vì với tôi mại dâm không đem lại cảm hứng vì không hứng, không phải là tôi chê vì họ không sạch sẽ. Không sạch sẽ ở đây là họ quan hệ quá nhiều người, nguy cơ bệnh tật là rất cao. Hơn nữa, khi quan hệ mình còn dùng miệng để làm nữa mà (chủ yếu hôn là chính). Do đó, cần có một thân thể sạch sẽ. Như vậy, sẽ làm cho người đàn ông có cảm hứng tuyệt vời*”.

Như vậy, nghiên cứu cho thấy có sự khác nhau trong cách nhìn nhận về tình dục, từ đó có sự khác nhau trong cách giải quyết như quan hệ với bạn tình hay thủ dâm, có bạn gái hoặc tái hôn...

3.3. Tuổi tác, con cái, hoàn cảnh và địa vị xã hội

Tuổi tác, địa vị xã hội, con cái được nam giới trả lời phỏng vấn xem đó là những yếu tố ảnh hưởng đến sự lựa chọn cách ứng phó của mình. Những người được hỏi cho rằng mặc dù tình dục là nhu cầu cần thiết nhưng không vì vậy mà có thể quan hệ với bất kỳ ai, nếu như thế nó dễ dẫn đến bệnh tật, khi đó xã hội càng lên án hơn. Trong đó, một số nam giới từ 40 tuổi trở lên cho rằng làm cha làm mẹ luôn luôn phải gương mẫu và là tấm gương để con cái noi theo. Anh T. 56 tuổi cho rằng không thể quan hệ tình dục quá nhiều với những bạn tình không rõ, vì nếu như thế sẽ ảnh hưởng đến con cái, vì con anh đã lớn và nó cũng hiểu được những gì mà anh đang làm. Vì danh dự của con cái nên anh không cho phép mình quan hệ quá nhiều.

Bởi vì anh đã lớn tuổi, không thể quan hệ bừa bãi được. Nếu như thế gia đình sẽ nói, con cũng đã lớn rồi nên mình cũng giữ thể diện cho con chứ em. Không thôi nó xấu hổ với bạn bè, tội nghiệp nó. Nó đã lớn rồi, nó biết mọi chuyện nên mọi việc anh làm anh cũng sẽ rất cẩn thận. (Anh T. 56 tuổi, kỹ sư điện lực, chưa tái hôn).

Áp lực về kinh tế đối với nam giới sau ly hôn là không nhỏ, tuy có sự khác biệt, trong đó những người có hoàn cảnh nghèo bị áp lực nặng nề hơn. Vì lẽ đó, trong việc lựa chọn những ứng phó đối với nhu cầu tình dục của mình, nam giới được phỏng vấn luôn nhắc đến hoàn cảnh, điều kiện

kinh tế như một yếu tố có ảnh hưởng lớn. Vì cuộc sống khốn khó nên họ phải dành thêm chế ham muốn, để dành tiền làm việc khác có ý nghĩa hơn.

Chuyện đó mình cũng thường qua mình biết rồi, chẳng tha để tiền đó để cho con. Mình chỉ muốn có người quen biết cùng hoàn cảnh để giao phối với nhau chứ đảng này mình đã khổ rồi mà còn như vậy lấy tiền đầu đi, để tiền đó cho con còn hơn. Hơn nữa, quan hệ với những người như thế mình sẽ dễ bị mang bệnh. Nhiều lúc nhậu với anh em bạn bè nghĩ đến chuyện đó, bức xúc mình muốn chạy xe ra ngoài lộ lớn, hay thị trấn để kiếm một em giải quyết nhưng nghĩ lại thì nó cũng nhiều đó hà nên cũng đành chịu thôi. Có sung sướng lúc đó thôi còn những lúc khác thì đâu có. Mình chỉ nghĩ tìm đến những người cùng hoàn cảnh, chồng chết hay chồng bỏ này kia thôi để làm ăn. Mình để đồng tiền đó cho con tốt hơn. (Anh N., 41 tuổi, làm thuê, chưa tái hôn).

3.4. Quan niệm về hôn nhân và gia đình

Đối với phần lớn những người đàn ông trong nghiên cứu, hôn nhân và gia đình luôn luôn có ý nghĩa tích cực. Họ kết hôn không chỉ để thỏa mãn tâm sinh lý mà còn để chia sẻ những lúc cô đơn, những lúc khốn khó; để thực hiện vai trò của người chồng, người cha mà xã hội trông đợi từ người đàn ông.

Nó là thứ không thể thiếu trong cuộc sống con người. Bởi vì, ai lớn lên mà không nghĩ đến chuyện kết hôn để có người bạn đời chia sẻ những lúc cô đơn, ốm đau... (Anh T. 56 tuổi, kỹ sư điện lực, chưa tái hôn).

Ai lớn lên cũng có vợ có chồng, nó là cái không thể thiếu của con người. Khi có vợ chồng rồi thì mình là người đàn ông phải giữ vai trò cốt cán trong gia đình, ví như mình là cột cái trong nhà vậy, nếu không có nó thì nhà sẽ xiêu vẹo...mình phải làm ra tiền để lo cho con. (Anh D., 46 tuổi, đã tái hôn).

Thực tế, những người đàn ông góa vợ hoặc bỏ vợ nếu kéo dài thời gian sống độc thân sẽ có nguy cơ cao bị suy sụp về tinh thần, rơi vào tình trạng chán đời, sống buông thả, tuổi thọ bị rút ngắn. Có vẻ như về mặt tâm lý, đàn ông yếu hơn phụ nữ và hôn nhân cần thiết cho nam giới hơn, mặc dầu xưa nay người ta vẫn tưởng đàn bà cần đàn ông hơn. Do đó, nhu cầu tái hôn là nhu cầu cần thiết đối với những người đàn ông kém may mắn trong hôn nhân (Phan Thuận, 2009). Lý giải vì sao tái hôn, các trường hợp khác

nhau có những cách lý giải khác nhau nhưng nhìn chung, họ đều cho rằng tái hôn để khỏi phải cô đơn lúc về chiều và không phủ nhận nó bao gồm cả nhu cầu tình dục, cụ thể:

.... Với lại, mình cũng muốn tái hôn để sau này có người nâng khăn sửa túi về già. Về tình dục, cái này mình cũng không từ chối, mình cũng có nghĩ đến. (Anh M, 38 tuổi, công nhân, đã tái hôn).

Bởi vì con cái nó lớn nó sẽ lấy chồng lấy vợ, còn mình sẽ thui thủi một mình nên cũng buồn, do nghĩ như vậy nên mình cũng muốn có ai đó chung sống để nâng khăn sửa túi cho mình sau này, chăm sóc lúc ốm đau, bệnh tật bởi vì người xưa có câu “con chăm cha không bằng bà chăm ông”, chứ ở với con cũng khó vì con dâu, con rể, nhiều khi mình ỉa đái nó cũng gồm chứ, thậm chí con gái mình cũng vậy. (Anh L, 50 tuổi, làm vườn, đang có bạn gái).

Trong 25 trường hợp phỏng vấn, có 4 trường hợp có xu hướng tình dục đồng giới. Mỗi người ở mỗi hoàn cảnh khác nhau, có người kết hôn vì sự thúc ép của gia đình, có người vì buồn tình cảm trong giới... nhưng đều giống nhau ở chỗ có cuộc hôn nhân không trọn vẹn.

Trường hợp anh H, 38 tuổi, anh là người có xu hướng tình dục đồng giới nhưng anh vẫn mong muốn kết hôn với người phụ nữ nào đó không có nhu cầu tình dục để làm bạn lúc tuổi già bởi gia đình anh luôn mong muốn điều đó. Gia đình anh không biết anh là người đồng tính. Anh chia sẻ:

Đó là mong muốn của anh cũng như gia đình vì gia đình anh cứ nghĩ anh có trục trặc về tình dục chứ không biết anh như thế này nhưng anh cũng muốn kết hôn với một phụ nữ nào đó mà không có nhu cầu tình dục để an ủi với nhau lúc về già. (Anh Hải B, 38 tuổi, kỹ sư, chưa tái hôn).

Ngoài ra, vì hạnh phúc của con cái nên cũng có trường hợp nam giới không dám nghĩ đến chuyện tái hôn vì họ cho rằng nếu tái hôn, con của họ sẽ mất tình thương của cha bởi “mấy đời bánh đúc có xương, mấy đời mẹ ghẻ biết thương con chồng”.

Bởi vì, tôi cũng lớn tuổi rồi nên chỉ muốn sống cho con thôi, sợ mình đi bước nữa thì sẽ làm cho con nó bị mất đi tình thương. Nghĩ vậy cho nên không dự định kết hôn nữa. (Anh V, 45 tuổi, nghề tự do, chưa tái hôn).

4. Kết luận

Có thể nói, ly hôn là nguyên nhân trực tiếp và gián tiếp ảnh hưởng đến đời sống tình dục của nam giới từ quan niệm cho đến hành vi tình dục, ham muốn/ khoái cảm, đối tượng bạn tình. Mặc dù tình dục là nhu cầu cần thiết của con người song không phải vì thế mà không thể kiểm soát được. Do vậy, sau ly hôn, một số nam giới cho rằng bản thân họ có thể kiểm soát được nhu cầu tình dục của mình. Tuy nhiên, một số khác chấp nhận các mối quan hệ tình dục thoáng, tìm kiếm bạn tình hoặc thủ dâm...

Mỗi nam giới lại có những cảm nhận khác nhau về ham muốn và khoái cảm tình dục. Một số nam giới cho rằng ly hôn làm thay đổi ham muốn và khoái cảm tình dục của họ: nhu cầu dường như giảm xuống bởi những thay đổi tiêu cực mang lại như kinh tế khó khăn, chế độ ăn uống, sinh hoạt gia đình bị xáo trộn, tâm lý, tình cảm hẫng hụt, tuổi ngày một nhiều; khoái cảm cũng hạn chế vì những mối quan hệ dựa trên sự trao đổi và thoáng qua. Bên cạnh đó, một số nam giới khác lại cho rằng ly hôn không làm thay đổi ham muốn và khoái cảm tình dục của họ hoặc do ly hôn làm họ thiếu thốn, hoặc xuất phát từ không có sự khoái cảm với phụ nữ.

Các đặc điểm cá nhân, gia đình và xã hội ... ảnh hưởng đến hành vi tình dục của những người nam giới sau ly hôn. Đa số nam giới được phỏng vấn đều có quan điểm coi hôn nhân là cần thiết cho mỗi người, nó sẽ giúp họ vượt qua sự cô đơn lúc về già và họ không phủ nhận yếu tố tình dục trong hôn nhân; vì thế, một số nam giới tiếp tục tìm kiếm bạn đời mới và tái hôn. Tuổi tác và con cái cũng là yếu tố khiến cho nam giới phải đắn đo trong việc lựa chọn hành vi tình dục sao cho phù hợp, để không vì sự ham muốn của bản thân mà làm mất đi hình ảnh của người cha đối với con của họ, và vì muốn dành kinh tế để lo cho con tốt hơn. Ngoài ra, sự ảnh hưởng của các giá trị, văn hóa và dư luận xã hội cũng là yếu tố giúp cho nam giới nhận ra nên làm gì và không nên làm gì. ■

Tài liệu tham khảo

- Đào Xuân Dũng. 2006. *Tình dục học đại cương*. Nxb Y Học, Hà Nội.
- Phan Thuận. 2009. “*áp lực xã hội đối với nam giới sau ly hôn của nam giới sau ly hôn*” (Nghiên cứu trường hợp xã Phước Hậu, Ninh Thuận).